ילפינן מציאה מגט. כי היכי דגבי גט איכא לה חצר לקטנה גבי מציאה נמי איכא לה: ומר סבר לא ילפינן. ממונא מאיסורא וגבי ממונא חצר מאי מאס המלא" אחרבאי ואיכא למימר דשליחות הוא ומשום דאין שליח לדבר עבירה אצטריך למכתב התם: והכא בקטן פליגי. דלא אתכחן דרבי ביה חצר: תורה אור

מר אמר חזרה כו'. ר"ש בן לקיש אמר לענין מציאה ורבי יוחנן לענין גט אין נמי מר אמר קטן ומר אמר קטנה: **מתני'** אחר לבי סבור. דהוא דומיא דמציאה שאינו יכול לרוץ ומשתמר בתוך השדה אם לא שטלוהו אחריו: **גמ'** אי עומד בצד שדהו אין. דעבדיו היא משתמרת על ידו: עומד שיש לי בשדה. שהגתיו אם מדעתי וממכתי על הפועלים שיביאוהו ופועלים שכחוהו: לא יהא שכחה. אם חזר ושכחו: בשדה ושכחת. אם שכחתו בבואך מן השדה הוי שכחה ולא שכחתו משכנכנסת לעיר: אלא לאו הכי קאמר בשדה שכוח מעיקרו כו'. בעוד האיש בשדה עומד השכוח מעיקרו שנשכחו הוא תחילה לפועל הוי שכחה אבל שהגיחו אם מדעתו ולבסוף שכחו על ידי פועלים לא הוי שכחה: אבל בעיר. משנכנס לעיר אפילו זכור ולבסוף שכח הוי שכחה דליתיה גביה כו'. והכי קא סיים תנא דתלמודיה יכול לא יהא שכחה ת"ל בשדה ושכחת בעודך בשדה הוא דבעינן דשכחתיה אתיה, ולא בעיר, לא בעינן ושכחת שלא שכחת פועלים עושה אותה שכחה: וממאי. דקרא הכי מתרץ ומתני' הכי אמרה: דלמא גזירת הכתוב היא. דמשמע דבשדה יהא שכחה אבל משבא בעל הבית לעיר אין שכחתו ושכחת פועלים כלום והכי קאמר יכול יהא שכחה ת"ל כו': שלפניו אין שכחה. בשכחת הקודר קאי יחיד שהתחיל לקצור מרחוק השורה ושכח לפניו ולאחריו שלאחריו הוי שכחה שלפניו לא הוי שכחה: יהיה. לגר ליתום ולאלמנה יהיה: עישור שאני עתיד למוד. מזכר שלא עישר מעשרותיו והוקשה לו ומיהר לעשרן בהאיר הוא שם: נתון ליהושע. לרבי יהושע בר חנניא שהיה עמו בספינה והוא לוי וטוטל מעשר לאשון כדאמרי' בערכין (דף יא:) מעשה ברבי יהושע שהלך לסייע את ר' יוחנן בן גודגדא בהגפת דלתות אמר לו חזור כך שאתה מן המשוררים ואני מן המשוערים ומשורר שעיער במיתה: ומקומו בספינה אמר רבן גמליאל

ילפינן מציאה מגט ומר סבר לא ילפינן מציאה מגט ואבעיית אימא בקטנה כולי עלמא לא פליגי דילפינן מציאה מגט והבא בקטן קא מיפלגי מר סבר ילפינן קטן מקטנה ומר סבר לא ילפינן קטן מקטנה ואבעיית אימא מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי: **מתני'** ראה אותן רצין אחר מציאה: אחר צבי שבור אחר גזולות שלא פרחו ואמר "זכתה לי שדי" זכתה לו. היה צבי רץ כדרכו או שהיו גזולות מפריחין ואמר "זכתה לי שדי" לא אמר כלום: **גמ'** אמר רב יהודה אמר שמואל יהודא שעומד בצד שדהו, ותקני ליה שדהו *דאמר ר' יוסי בר' חנינא "חצרו של אדם קונה לו שלא מדעתו? "הני מילי בחצר המשתמרת אבל חצר שאינה משתמרת אי עומד בצד שדהו אין אי לא לא, ומנא תימרא דחצר שאינה משתמרת אי עומד בצד שדהו אין אי לא לא? דתניא "יודע אני שעומר שיש לי בשדה פועלים שכחוהו-לא יהא שכחה" יכול לא יהא שכחה? ת"ל בשדה ושכחת ולא בעיר הא נופא קשיא אמרת "יכול לא יהא שכחה" אלמא הוי שכחה ונסיב לה גמרא בשדה ושכחת ולא בעיר אלמא לא הוי שכחה אלא לאו הכי קאמר בשדה שכוח מעיקרו הוי שכחה זכור ולבסוף שכוח אין שכחה מאי טעמא דכיון דקאי גבה הויא ליה חצרו וזכתה ליה אבל בעיר אפילו זכור ולבסוף שכוחה הויא שכחה, מאי טעמא דליתיה גביה דלוכי ליה, מאי דלמא גזירת הכתוב היא דבשדה נהוי שכחה ובעיר לא נהוי שכחה? אמר קרא לא תשוב לקחתו לרבות שכחת העיר, האי מיבעי ליה ללאו? אם כן נימא קרא לא תקחנו מאי לא תשוב לרבות שכחת העיר ואבתי מיבעי ליה לכדתנן *ישלפניו אין שכחה. שלאחריו יש שכחה שהוא בבל תשוב. "זה הכלל כל שהוא בבל תשוב = שכחה, כל שאינו בבל תשוב אינו שכחה, אמר רב אשי אמר קרא "יהיה" לרבות שכחת העיר, וכן אמר עולא והוא שעומד בצד שדהו וכן אמר רבה בר בר חנה והוא שעומד בצד שדהו איתיביה רבי אבא לעולא *מעשה ברבן גמליאל וזקנים שהיו באים ומקומו עישור שאני עתיד למוד נתון ליהושע ומקומו

ילפינן מציאה מגט. הא' ילפינן הוי "מדרבנן דמציאה קטן לא הוי אלא מדרבנן ולרבי יוסי דאמר (נקמן דף יב') גזל גמור הייטו מדאורייתא ולענין יד לא פליגי דילפינן אלא לענין חצר": **זכתה לו**. [א] נראה אע"ג דלא אמר זכתה לו דזכתה לו כדאמרי' לעיל (דף י.) אי תקון רבנן דלקני כי לא אמר מאי הוי ואין לומר דהתם הייטו משום דנפל לו עליה דגלי בדעתיה שרוצה לקנות אבל הכא מי יימר דרוצה לקנות דאדרבה משמע לעיל דאי לא נפל קנה טפי ואע"ג דלא אמר אקני ועוד דאמר רבי יוסי בר' חנינא חצרו של אדם קונה לו שלא מדעתו אלמא אע"ג דלא אמר קני והכא נקט משום סיפא דאפילו אמר כיון דרך כדרכו לא קני": **היה** לבי רץ כדרכו. ה"ה אפי' לבי שבור אם רץ אחריו ואין מניחו אלא אורחתא דמילתא נקט דכשרץ כדרכו אין מניחו: **ה"מ** בחצר המשתמרת. תימה דבפ' שור שנגח את הפרה (ב"ק דף מט:) ותס ד"ה והלכתא) אמר משכחו של גר ביד ישראל ומת הגר כו' וזה קונה השאר כו' ופריך ותקני ליה חצרו דאמר ר' יוסי בר' חנינא כו' ומסיק דליתיה פי' למלוה בחצרו וקשה דהתם משמע דהוי בחצר המשתמרת מדמייתי עלה מרבי יוסי בר' חנינא דמיירי במשתמרת כדמוכח הכא ועוד דמסתמא ביתו ודאי משתמר הוא שמור אם המשכון וא"כ כי ליתיה נמי לקני ועוד אדפריך ליה מדרבי יוסי בר' חנינא לפרוך ממתני' ומיהו זה טוכל לתרץ דמתני' הוי משום דנתכוין לזכות בה דאמר זכתה לי לכך מייתי מרבי יוסי בר' חנינא [ב] וי"ל דה"פ דליתיה למשכון בחצר אבל מלוה גם לפי המקשן מיירי דליתיה בחצר ולכך לא פריך ממתני' כ"א מרבי יוסי בר' חנינא וא"ת פרק הזורק (ניסין דף עז: ותס ד"ה והוא) דתנן זרק לתוך ביתה לו לתוך חצרה מגולגלת משמע דמשתמרת ואפילו הכי קאמר עולא והוא שעומדת בצד ביתה וי"ל דזוקא גבי גט דליתיה בעל כרחה בעינן עומדת בצד ביתה כדאמר בשמעתין:

זכור ולבסוף שכוח. פירוש זכור בשעה שהשכחה מתחלת שכבר שכחוהו פועלים ולבסוף שכח גם הוא ושכוח מעיקרו הוי כשכחו הפועלים שכח גם הוא אבל מה שהוא זכור בשעה שהפועלים זוכרין אין זה זכור ולבסוף שכוח דאע"ג לא המלא שכחה לגמרם מבלה עומרין יאמר יזכה לי אדי: **דלמא** גזירת הכתוב היא. פרש"י וגגרום יכול יהא שכחה ותימה לפי שרוצה לפטור רשייתה ומו מה מתרץ לרבות שכחת העיר והלא בברייתא אין זכור ולבסוף שכוח לא הוי שכחה דקתני יודע אני שפועלים שכחוהו והכא דדרים לרבות שכחת העיר יעמיד בשכוח מעיקרא לכך ת"ל שאינו סותר רשייתו אלא גמרא קשה לו על הברייתא מא"ל למדרש מיעוטא על דיוקא דקרא דדרים בשדה ושכחת דהייטו שכוח מעיקרא אבל זכור ולבסוף שכוח לא הוי שכחה ועל זה קאי מיעוטא לומר דבעיר אפילו זכור ולבסוף שכוח הוי שכחה דלמא גזירת הכתוב היא דבשדה הוי שכחה שכוח מעיקרא ולא בעיר והכי מסתברא טפי לאוקמי מיעוטא לגופיה דקרא בשדה ושכחת ולא בעיר ולרבות שכחת העיר ועי"כ לא מצי אפשר לאוקמי מיעוטא לגופיה דקרא: **זה** הכלל. לאתויי קטן זוית:

עישור שאני עתיד למוד. פרש"י פרק קמא דקידושין (דף כו: ותס ד"ה מעשה) פרש"ה ירא פן יסמכו עליו בני ביתו שעישר ויאכלו מבל דחזקה על חבר שאינו מוליא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן וקשה דהייטו דוקא בחבר שמת לו בהולך ואין בדעתו לשוב עד ימים רבים ועוד למה נתנם לרבי יהושע ולרבי עקיבא יקרא להם שם ולא יותר ועוד דאין זה קריאת שם דלא אמר עשרה יהא מעשר אלא אמר מעשר ראשון ליהושע יהא נתון ליהושע ופר"ת דשמא הביטור היתה וכבר הפרישם והיה צריך להוליאם מתחת ידו ולתנם

[ופ"ע תוס' יבמות יא: ד"ה גמרינן]

פו א מיי' פ"ו מהלכות אישות ה"ל' ו' וס"ל מהל' זכייה ומתנה ה"ל' ט' ועי' בכסגות ובמ"מ סמג עשין עד עושין מ"ע סי' רסח סעיף ס וסי' רמג סעיף כג:

פז ב ג מיי' פ"ו מהל' אישות ה"ל' יא סמג עשין עד עושין מ"ע סי' רסח סעיף ד:

[ופ"ע תוס' בעירובין מט: ד"ה ואמר]

פח ד ה מיי' שם הל' ח ופ"ז שם הלכה ה ופ"ח מהל' זכייה ומתנה הלכה ד ועי' בהגהות ובמ"מ ופ"ד שם הל' ט סמג עשין עד פל עושין מ"ע מ"מ סי' רמג סעיף כ הל' וסי' רסח סעיף ג וסי' ערס סעיף כח וסי' שיג סעיף ג:

צ ו מיי' פ"ט מהלכות מתנות עניים הל' ג:

צא ח מיי' שם הל' י:

נוסח אחרינן דתנא קמא - אם הוא חבר בשתמרת. ב - אם הוא חבר שאינו משתמרת. קונה אם הוא עומד בצד שדהו. בצד שדהו

מתנה

דברות מסורות דנתנו קונה - ובוא מעומד בצד שדהו

נוסח אחרינן דתנא קמא - אם הוא חבר בשתמרת. ב - אם הוא חבר שאינו משתמרת. קונה אם הוא עומד בצד שדהו. בצד שדהו

מתנה

דברות מסורות דנתנו קונה - ובוא מעומד בצד שדהו

עין משפט נר מצוה

רבינו חננאל

◇ "ראה" "ראיה" הוכחה דאומר בצד שדהו המגיע משתמרת מוד"ל לקמן מטתמרת לו)

תת נוסח/מתנה

קיימות אל הלכה הכ"ל

△ (אומר) "קרא" תשובות

נוסח (המשך) קיימים אל הא דאיתין שיאומר בצד שדהו - מתעשר דר' ואלא ודבנים שבו בספינה ופקנה לפם רבן מכירותיו שמת בשדהו (דהוא לא אומר אל אל שדהו בספינה)

מעשר שני פ"ה מ"ע קידושין כה:

שעיקרו הוי שכחה וזכור ולבסוף שכוח לא הוי שכחה מאי טעמא כיון דכי קאי בשדה וזכור לו זכתה לו שדהו ואע"ג דבתר הכי שכחו אינה שכחה שכבר זכתה לו שדהו וכאילו נטלו מאותה העת אבל בעיר אפי' זכור ולבסוף הוי שכחה מאי טעמא דהא ליתיה גביה בשדה דליזכי ליה שדהו ש"מ דאי עומד בצד שדהו זכתה לו שדהו ואי אינו עומד בצד שדהו לא זכתה לו שדהו. ואמרי' ומאי דמשום דלא הוה קאי בצד שדהו נעשה שכחה דלמא גזירת הכתוב היא *) דבשדה לא ניחוי שכחה. ובעיר כי האי גוונא זכור ולבסוף שכח ליתיה שכחה מדכתיב לא תשוב לקיחתו גמרינן מינה לרבות שכחת העיר. ונדחה הדברים האלו ואוסקה רב אשי יהיה לרבות שכחת העיר. ולא נחברר כי אם עומד בצד שדהו זכתה לו שדהו ואי לא לא. וכן אמר עולא והוא שעומד בצד שדהו. איתיביה רבא מעשה ברבן גמליאל וזקנים שהיו באין בספינה. אמר

*) סדבר מבואר דרבינו סיה גורס בגמ' דבשדה לא נהוי שכחה ובעיר נהוי שכחה דאמר קרא וכו' וסך דאמר קרא ככל מן הקושיא היא ומי' בש"מ הביאה ג"כ לד' רבינו וגרסתו ע"ש.

גליון הש"ס

ישר' ד"ה ומר סבר וכו' ומשום דאין שלים לדבר עבירה. קשה לי דאם מסכרא לא ידעינא דבתר לא מקרי לדבר עבירה מהכך טעמים הנ"ל דלאו בר מזונא לו דל"ש לי כני עביד מ"ל בתמת דלמא גם בגמיכה איתרכאי תנר משום ידו ולרך בתמת דוקא בעומד בלד תירנו ול"ע: תוס' ד"ה ילפינן כו' מדרבנן. עיין תוס' יבמות יא ע"ב ד"ה גמרינן.